

Bruxelles, 1. srpnja 2025.
(OR. en)

**Međuinstitucijski predmet:
2025/0164(NLE)**

**10121/25
ADD 1**

**AELE 49
MI 378
FL 24
ISL 25
N 34
ENER 243**

ZAKONODAVNI AKTI I DRUGI INSTRUMENTI

Predmet: Nacrt ODLUKE ZAJEDNIČKOG ODBORA EGP-a o izmjeni Priloga IV.
 (Energija) Sporazumu o EGP-u

NACRT

ODLUKA ZAJEDNIČKOG ODBORA EGP-a

br. ...

od ...

o izmjeni Priloga IV. (Energija) Sporazumu o EGP-u

ZAJEDNIČKI ODBOR EGP-a,

uzimajući u obzir Sporazum o Europskom gospodarskom prostoru („Sporazum o EGP-u”), a posebno njegov članak 98.,

budući da:

- (1) Delegirana uredba Komisije (EU) 2022/759 od 14. prosinca 2021. o izmjeni Priloga VII. Direktivi (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu metodologije za izračun količine obnovljive energije koja se upotrebljava za hlađenje i centralizirano hlađenje¹ treba se uključiti u Sporazum o EGP-u.
- (2) Direktiva (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora², kako je ispravljena u SL L 311, 25.9.2020., str. 11. i SL L 41, 22.2.2022., str. 37., treba se uključiti u Sporazum o EGP-u.
- (3) Direktivom (EU) 2018/2001 stavlja se izvan snage Direktiva 2009/28/EZ Europskog parlamenta i Vijeća³, koja je uključena u Sporazum o EGP-u i koja se stoga treba isključiti iz njega.

¹ SL L 139, 18.5.2022., str. 1.

² SL L 328, 21.12.2018., str. 82.

³ SL L 140, 5.6.2009., str. 16.

- (4) Države EFTA-e nisu uključene u obvezujući opći cilj Unije za udio energije iz obnovljivih izvora u konačnoj bruto potrošnji energije Unije u 2030. Članak 3. Direktive (EU) 2018/2001 trebao bi se primjenjivati na države EFTA-e, osim odredaba iz članka 3. stavaka 1., 5. i 6. te Direktive. Države EFTA-e bi umjesto toga trebale utvrditi nacionalne okvirne ciljeve u pogledu energije iz obnovljivih izvora za 2030. i stoga ne bi trebale primijeniti članak 8. o platformi Unije za razvoj obnovljivih izvora i statističkim prijenosima. To ne isključuje mogućnost budućih pregovora između država EFTA-e i Unije o suradnji u vezi s ciljevima u pogledu energije iz obnovljivih izvora nakon 2030.
- (5) Države EFTA-e mogu primjenjivati programe potpore u skladu s člankom 4. Direktive (EU) 2018/2001 za potrebe postizanja ili premašivanja svojih nacionalnih okvirnih ciljeva u pogledu energije iz obnovljivih izvora.
- (6) Člankom 7. stavkom 5. Direktive (EU) 2018/2001 predviđena su izuzeća za Cipar i Maltu u obliku nižeg praga kad je riječ o izračunu konačne bruto potrošnje energije u vezi s količinom energije potrošene u zrakoplovstvu. Island je udaljeni otok s velikim udaljenostima između Islanda i susjednih zemalja. S obzirom na tu specifičnu geografsku situaciju, na Island bi se trebao primjenjivati isti prag kao i na Cipar i Maltu
- (7) U slučajevima kad Norveška ima dužnost savjetovati se s narodom Sami, potrebno je osigurati da se rokovi za postupak izdavanja dozvola iz članka 16. stavaka 4., 5. i 6. Direktive (EU) 2018/2001 mogu produljiti za najviše jednu godinu.

- (8) Norveška i Island imaju velik udio električne energije iz obnovljivih izvora. Norveška električnu energiju iz obnovljivih izvora upotrebljava pretežno za potrebe grijanja, a Island veliki dio svoje potražnje za grijanjem pokriva iz obnovljivih geotermalnih izvora, a električnu energiju iz obnovljivih izvora upotrebljava ako geotermalni izvori nisu dostupni. Stoga je primjereno prilagoditi metode izračuna koje se odnose na uključivanje grijanja i hlađenja iz Direktive (EU) 2018/2001 kad je riječ o državama EFTA-e.
- (9) S obzirom na regionalnu uniju Lihtenštajna sa Švicarskom, u kojoj švicarska tijela reguliraju goriva, a švicarski subjekti ih isporučuju, i s obzirom na to da je to u Lihtenštajnu jedini izvor opskrbe gorivima namijenjenima uporabi u prometu, primjereno je privremeno odstupanje od članaka od 25. do 31. Direktive (EU) 2018/2001 kojima se utvrđuju pravila o energiji iz obnovljivih izvora u sektoru prometa i pravila o održivosti za obnovljiva goriva. Lihtenštajn slijedi švicarski sustav povećavanja biogoriva na temelju mehanizma za kompenzaciju emisija CO₂, koji je po ambicijama usporediv s učincima zamjene i uštede koji proizlaze iz ciljeva u pogledu biogoriva. Emisije CO₂ iz goriva za vozila s motorima s unutarnjim izgaranjem moraju se kompenzirati unutarnjim mjerama i mjerama u inozemstvu. U članku 37. Pravilnika Lihtenštajna o CO₂ (LR 814.065.1) i člancima 9. i 10. Zakona o CO₂ (LR 814.065) propisano je da se od 2024. mora kompenzirati 23 % emisija CO₂. To bi se odstupanje trebalo primijenjivati na Direktivu (EU) 2018/2001 kakva je bila na snazi prije izmjene Direktivom (EU) 2023/2413 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. listopada 2023⁴. To je odstupanje strogo vremenski ograničeno i trebalo bi se primjenjivati isključivo do trenutka kad se postigne dogovor o uključivanju Direktive (EU) 2018/2001 kako je izmijenjena Direktivom (EU) 2023/2413 u Sporazum o EGP-u. Trebalo bi smatrati da je dogovor postignut nakon što se Direktiva (EU) 2018/2001 kako je izmijenjena Direktivom (EU) 2023/2413 uključi u Sporazum o EGP-u.

⁴ SL L, 2023/2413, 31.10.2023., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj>.

- (10) Lihtenštajn je izuzet iz Uredbe (EZ) br. 1099/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2008. o energetske statistici⁵ jer ne može dostaviti izvorne podatke o „potrošnji primarne energije” ili „krajnjoj potrošnji energije”. Lihtenštajn može nacionalne statističke podatke preoblikovati u podatke o potrošnji primarne energije i krajnjoj potrošnji energije ako je to propisano Direktivom (EU) 2018/2001.
- (11) Prilog IV. Sporazumu o EGP-u trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

⁵ SL L 304, 14.11.2008., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2008/1099/oj>.

Članak 1.

Tekst točke 41. (Direktiva 2009/28/EZ Europskog parlamenta i Vijeća) u Prilogu IV. Sporazumu o EGP-u zamjenjuje se sljedećim:

„**32018 L 2001**: Direktiva (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora (SL L 328, 21.12.2018., str. 82.), kako je ispravljena u SL L 311, 25.9.2020., str. 11. i SL L 41, 22.2.2022., str. 37., kako je izmijenjena:

- **32022 R 0759**: Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2022/759 od 14. prosinca 2021. (SL L 139, 18.5.2022., str. 1.).

Na odluke o priznavanju dobrovoljnih programa za dokazivanje usklađenosti s kriterijima održivosti prema direktivama 98/70/EZ i (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća upućuje se u poglavlju XVII. Priloga II.

Za potrebe ovog Sporazuma odredbe Direktive sadržavaju sljedeće prilagodbe:

- (a) Članak 3. stavci 1., 5. i 6., članak 5. stavci 4. i 5. i članak 8. ne primjenjuje se na države EFTA-e.

(b) U članku 3.:

i. u stavku 2. dodaje se sljedeći podstavak:

„Svaka država EFTA-e utvrđuje nacionalni okvirni cilj u pogledu energije iz obnovljivih izvora kao udio energije iz obnovljivih izvora u konačnoj bruto potrošnji energije u 2030., u okviru svojeg integriranog nacionalnog energetskog i klimatskog plana u skladu s člancima od 3. do 5. i člancima od 9. do 14. Uredbe (EU) 2018/1999. Pri izradi nacрта integriranih nacionalnih energetskih i klimatskih planova države EFTA-e mogu u obzir uzeti formulu iz Priloga II. toj Uredbi.”;

ii. u stavku 4. dodaje se sljedeći podstavak:

„Od 1. siječnja 2026. udio energije iz obnovljivih izvora u konačnoj bruto potrošnji energije svake države EFTA-e ne smije biti manji od osnovnog udjela navedenoga u trećem stupcu tablice u dijelu A Priloga I. Države EFTA-e poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale usklađenost s osnovnim udjelom.”.

(c) U članku 4.:

i. u stavku 1. dodaje se sljedeća rečenica:

„Kako bi države EFTA-e postigle ili premašile svoj nacionalni okvirni cilj u pogledu energije iz obnovljivih izvora iz članka 3 stavka 2. ove Direktive, države EFTA-e mogu primjenjivati programe potpore.”;

- ii. u stavku 3. riječi „primjenjivo pravo Unije o unutarnjem tržištu” zamjenjuju se riječima „zakonodavstvo o unutarnjem tržištu električne energije koje se primjenjuje na temelju Sporazuma o EGP-u”.
- (d) u članku 5. stavku 2. riječi „s pravom Unije o unutarnjem tržištu električne energije” zamjenjuju se riječima „sa zakonodavstvom o unutarnjem tržištu električne energije koje se primjenjuje na temelju Sporazuma o EGP-u”.
- (e) U članku 4. stavku 9. riječi „članci 107. i 108. UFEU-a” zamjenjuju se riječima „članci 61. i 62. Sporazuma o EGP-u”, u članku 6. stavku 1. riječi „članaka 107. i 108. UFEU-a” zamjenjuju se riječima „članaka 61. i 62. Sporazuma o EGP-u”, a u članku 21. stavku 7. i članku 22. stavku 7. riječi „članke 107. i 108. UFEU-a” zamjenjuju se riječima „članke 61. i 62. Sporazuma o EGP-u”.
- (f) U članku 7. stavku 5. trećem podstavku iza riječi „Cipar” umeće se riječ „Island”.
- (g) U članku 16. stavicima 4. i 5. riječi „ili ako Norveška ima dužnost savjetovati se s narodom Sami” umeću se iza riječi „izvanrednim okolnostima”.
- (h) U članku 16. stavku 6. riječi „ili ako Norveška ima dužnost savjetovati se s narodom Sami” umeću se iza riječi „postrojenja”.
- (i) U članku 19. stavku 11. dodaju se sljedeći podstavci:

„Države EFTA-e ne priznaju jamstva o podrijetlu koja je izdala treća zemlja, osim ako je Unija s tom trećom zemljom sklopila sporazum o uzajamnom priznavanju jamstava o podrijetlu izdanih u Uniji i odgovarajućih sustava jamstava o podrijetlu utvrđenih u toj trećoj zemlji i ako su države EFTA-e su sklopile u osnovi jednakovrijedan sporazum s tom trećom zemljom i to samo ako postoji izravan uvoz ili izvoz energije.

Države EFTA-e nastoje sklopiti sporazume iz prvog podstavka.”

- (j) u članku 19. stavku 12. i članku 36. stavku 3. riječi „s pravom Unije” zamjenjuju se riječima „sa Sporazumom o EGP-u”.
- (k) u članku 20. stavku 3. riječi „ili kad je riječ o državama EFTA-e, njihov nacionalni okvirni cilj u pogledu energije iz obnovljivih izvora utvrđen u skladu s člankom 3. stavkom 2.” umeću se iza riječi „cilj Unije iz članka 3. stavka 1. ove Direktive”.
- (l) u članku 23. stavku 1. riječi „i izračunano u skladu s metodologijom iz članka 7., ne dovodeći u pitanje stavak 2. ovog članka” ne primjenjuje se na države EFTA-e.
- (m) u članku 23. stavku 2. točki (b) riječi „ili, kad je riječ o državama EFTA-e, ako joj udio obnovljive energije, uključujući električnu energiju iz obnovljivih izvora energije, u sektoru grijanja i hlađenja prelazi 60 %, može računati da s takvim udjelom ispunjava prosječno godišnje povećanje” umeću se nakon riječi „prosječno godišnje povećanje”.
- (n) u članku 29. stavku 1. točki (a) riječi „doprinos cilju Unije iz članka 3. stavka 1. i” ne primjenjuju se na države EFTA-e.
- (o) Članci od 25. do 31. ne primjenjuju se na Lihtenštajn dok se Direktiva (EU) 2018/2001 kako je izmijenjena Direktivom (EU) 2023/2413 ne uključi u Sporazum o EGP-u.

(p) U tablici u točki A Priloga I. dodaje se sljedeće:

”

	Udio energije iz obnovljivih izvora u konačnoj bruto potrošnji energije 2005. (S ₂₀₀₅)	Cilj za udio energije iz obnovljivih izvora u konačnoj bruto potrošnji 2020. (S ₂₀₂₀)
Island	55,0 %	64 %
Norveška	58,2 %	67,5 %
Lihtenštajn	7 %	24 %

”

(q) U točki 6. podtočkama (b) i (d) Priloga IV. riječi „nacionalno pravo i pravo Unije” zamjenjuju se riječima „nacionalno pravo i zakonodavstvo koje se primjenjuje na temelju Sporazuma o EGP-u”, a u točki (c) riječi „nacionalnog prava i prava Unije” zamjenjuju se riječima „nacionalnog prava i zakonodavstva koje se primjenjuje na temelju Sporazuma o EGP-u”.”

Članak 2.

Tekstovi Delegirane uredbe (EU) 2022/759 i Direktive (EU) 2018/2001, kako je ispravljena u SL L 311, 25.9.2020., str. 11. i SL L 41, 22.2.2022., str. 37., na islandskom i norveškom jeziku, koji će se objaviti u Dodatku o EGP-u *Službenom listu Europske unije*, vjerodostojni su.

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu ..., pod uvjetom da su podnesene sve obavijesti iz članka 103. stavka 1. Sporazuma o EGP-u*.

Članak 4.

Ova se Odluka objavljuje u odjeljku o EGP-u *Službenog lista Europske unije* i u Dodatku o EGP-u *Službenom listu Europske unije*.

Sastavljeno u ...

*Za Zajednički odbor EGP-a
Predsjednik/Predsjednica*

*Tajnici
Zajednički odbor EGP-a*

* [Ustavni zahtjevi nisu navedeni.] [Ustavni su zahtjevi navedeni.]

Izjava država EFTA-e
uz Odluku br. ...
o uključivanju Direktive (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća
u Sporazum

[za donošenje zajedno s Odlukom i za objavu u SL-u]

Uključivanjem Direktive (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća u Sporazum o EGP-u zajednički regulatorni okvir mjera za promicanje energije iz obnovljivih izvora proširuje se na države EFTA-e. Države EFTA-e nisu uključene u EU-ov opći cilj u pogledu energije iz obnovljivih izvora. Međutim, države EFTA-e utvrdile su sljedeće nacionalne okvirne ciljeve u pogledu energije iz obnovljivih izvora:

- Island je utvrdio nacionalni okvirni cilj u pogledu energije iz obnovljivih izvora izražen kao udio energije iz obnovljivih izvora u konačnoj bruto potrošnji energije od 80 % u 2030. Islandski nacionalni cilj u pogledu energije iz obnovljivih izvora temelji se na analizi i prognozi islandske Agencije za okoliš i energiju do 2030. Sektori električne energije i grijanja na Islandu temelje se na 100 %-tnim obnovljivim izvorima energije iz hidroenergije i geotermalne energije. Islandski okvirni cilj za energiju iz obnovljivih izvora za 2030. šesnaest je postotnih bodova veći od nacionalnog cilja za udio energije iz obnovljivih izvora u konačnoj bruto potrošnji energije u 2020.

- Lihtenštajnski parlament (Landtag) donio je 6. studenog 2020. svoju energetska strategiju za 2030., u kojoj je postavio nacionalni cilj od 30 % udjela energije iz obnovljivih izvora. Taj se cilj nastoji postići na sljedeći način: Oko 17 % iz domaćih obnovljivih izvora energije (prvenstveno fotonaponskih sustava i, ako je moguće, energije vjetra, i u manjoj mjeri, biomase) te oko 13 % iz uvezenih obnovljivih izvora energije (e-goriva, vodik iz obnovljivih izvora). Izvješćivanje o postizanju ciljeva odvija se jednom godišnje (u okviru izvješća o praćenju koje se dostavlja lihtenštajnskom parlamentu).

- Norveška je utvrdila nacionalni okvirni cilj u pogledu energije iz obnovljivih izvora izražen kao udio energije iz obnovljivih izvora u konačnoj bruto potrošnji energije od 77,5 % u 2030. Norveški nacionalni cilj u pogledu energije iz obnovljivih izvora temelji se na analizi i prognozi norveške Agencije za energiju do 2030. i na internim procjenama norveškog Ministarstva energije. Polazna točka Norveške vrlo je visoka s obzirom na to da je Norveška rano uvela energiju iz obnovljivih izvora. To istodobno znači da se već primjenjuju troškovno učinkovite i lako dostupne mjere. Norveški okvirni cilj u pogledu energije iz obnovljivih izvora za 2030. deset je postotnih bodova veći od nacionalnog cilja za udio energije iz obnovljivih izvora u konačnoj bruto potrošnji energije od 67.5 % u 2020.

